

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.004.01.2019

Pani Anna Białek
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej
ul. Marcinkowskiego 6
64 - 200 Wolsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

R/19/004 – Wykonanie zadań w zakresie interwencji kryzysowej przez powiaty

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Marcinkowskiego 6, 64 – 200 Wolsztyn.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Anna Białek, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od 20 listopada 2015 r. (akta kontroli str. 596-602)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępność pomocy w ramach interwencji kryzysowej w świetle potrzeb gmin. 2. Adekwatność pomocy udzielanej przez ośrodki interwencji kryzysowej osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu. 3. Ewaluacja jakości udzielonego wsparcia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017–2019 (I półrocze) z wykorzystaniem informacji i dokumentów sporządzonych przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	<ul style="list-style-type: none"> – Marcin Kaczmarek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/44/2019 z 24 października 2019 r. – Damian Zasada, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/47/2019 z 6 listopada 2019 r. <p>(akta kontroli str. 1-4)</p>

¹ (Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.), dalej: ustawa o NIK

OCENA OGÓLNA

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie (dalej: PCPR lub Centrum) w niewystarczającym zakresie zapewniało rodzinom lub osobom pozostającym w kryzysie pomoc umożliwiającą przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej.

Podstawową formą pomocy było wsparcie o charakterze ratunkowym, tj. całodobowe schronienie w hostelu Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (dalej: Ośrodek lub POIK) oraz pomoc socjalna. Mimo, że zasadniczym warunkiem interwencji kryzysowej jest udzielenie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, podopieczni Ośrodka na taką pomoc musieli oczekiwać średnio około 2 tygodni, a w skrajnym przypadku, osoba potrzebująca, z konsultacji psychologicznych skorzystała dopiero po 41 dniach od zamieszkania w hostelu.

Pracownik socjalny, a następnie specjalista ds. pracy z rodziną, rzetelnie rozpoznawali sytuację osób, którym zaoferowano schronienie, przyczyny przeżywanego trudności i możliwości wyjścia z kryzysu. Wszyscy podopieczni uzyskiwali wsparcie w działaniach mających przyczynić się do poprawy ich sytuacji, np. osiągnięcie samodzielności poprzez otrzymanie pracy, czy mieszkania. Prowadzona dokumentacja nie odzwierciedlała jednak w pełni zrealizowanych przez POIK form pomocy, co miało wpływ na rzetelność danych wykazywanych w opracowywanej sprawozdawczości.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że w latach 2017 – 2018 w Centrum realizowano projekt unijny „Nowe Horyzonty”, w ramach którego osoby potrzebujące pomocy mogły skorzystać z szerokiego wsparcia specjalistycznego, tj.: psychologów, prawników, pedagoga, mediatora oraz logopedy.

NIK zwraca uwagę na potrzebę kontynuowania działań mających na celu oddzielenie hostelu POIK zapewniającego całodobowe wsparcie od Domu Dziecka „DROGA”.

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- nie zapewnieniu osobom korzystającym ze wsparcia w ramach interwencji kryzysowej natychmiastowej pomocy psychologicznej,
- nie wszczęciu procedury Niebieskie Karty w dwóch przypadkach tego wymagających,
- niepełnym dokumentowaniu podjętych działań oraz zdarzeń istotnych dla przebiegu sytuacji kryzysowej klienta, a także wynikającej z tego nierzetelnej sprawozdawczości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dostępność pomocy w ramach interwencji kryzysowej w świetle potrzeb gmin.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej został utworzony na mocy Zarządzenia Starosty Wolsztyńskiego z dnia 29 grudnia 2006 r.⁴, zgodnie z którym podstawowym zadaniem Ośrodka jest udzielanie niepieniężnych świadczeń z pomocy społecznej w zakresie interwencji kryzysowej. POIK funkcjonuje w strukturach organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie, zarządzanego przez Dyrektora – Panią Annę Białek.

(akta kontroli str. 1133-1136)

1.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jako jednostka wiodąca, uczestniczyło w tworzeniu dwóch strategicznych dokumentów w zakresie systemu pomocy społecznej w powiecie wolsztyńskim:

- Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie wolsztyńskim na lata 2017 – 2027⁵,

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Zarządzenie Starosty Powiatu Wolsztyńskiego Nr 11/2006 z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Wolsztynie i przyjęcia jego Regulaminu.

⁵ Uchwalonej przez Radę Powiatu Wolsztyńskiego w dniu 26 października 2017 r. (uchwała Nr XL/279/2017).

- Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wolsztyńskim na lata 2016 – 2020⁶ (dalej Program).

(akta kontroli str. 98-117, 198-208, 991-1017, 1137-1158)

W ramach tworzenia Strategii, w celu opracowania diagnozy problemów społecznych, zrealizowano badanie ankietowe, w którym udział wzięło 239 mieszkańców (160 kobiet i 79 mężczyzn) powiatu wolsztyńskiego.

Definiując główne przyczyny problemów społecznych na terenie powiatu, respondenci na pierwszym miejscu wymieniali niezaradność życiową, a następnie alkoholizm, bezrobocie i ubóstwo. W zakresie negatywnych zjawisk dotyczących dzieci i młodzieży, najczęściej wymieniano zaniedbania wychowawcze, bezproduktywne spędzanie wolnego czasu oraz trudności w przystosowaniu młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą.

(akta kontroli str. 166-185)

W analizie SWOT zawartej w Strategii podkreślono mocne strony lokalnego systemu, m.in: dobrze funkcjonujące jednostki pomocy społecznej, dostęp do poradnictwa specjalistycznego, stosowanie procedury Niebieskie Karty oraz przygotowaną i stale doskonalącą swoje umiejętności kadrę działającą w sferze pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 186-189)

Bezpośrednio na POIK, Strategia nakłada dwa cele:

- znalezienie nowej lokalizacji dla hostelu,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, socjalnego i prawnego), wyznaczając wskaźnik zdefiniowany jako – liczba osób korzystających ze wsparcia.

(akta kontroli str. 1150)

W ramach diagnozy problemów niezbędnej dla opracowania Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie PCPR podjął współpracę z Sądem, Prokuraturą, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołami Interdyscyplinarnymi oraz Punktem Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Wolsztynie.

Zgromadzone dane wykazały, że liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w powiecie wzrosła z 28 w 2012 r. do 43 w 2014 r. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej został w omawianej diagnozie uwzględniony, nie tylko jako jeden z realizatorów Programu, ale także wykazany jako mocna strona systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zwrócono także uwagę na znaczenie wysoko rozwiniętej sieci współpracy pomiędzy instytucjami pomocowymi oraz szkoleń dla pracowników tych instytucji.

Oczekiwany rezultatem przyjętego Programu był m.in. rozwój i zwiększanie dostępności poradnictwa psychologicznego, prawnego oraz socjalnego.

(akta kontroli str. 1004-1013)

Zgodnie z harmonogramem prac zawartych w Programie, na PCPR / POIK nałożono w latach 2016 – 2020 następujące zadania (ich realizację opisano w dalszej części wystąpienia):

1. Stworzenie powiatowego informatora dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
2. Prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i jej skutków;
3. Opracowanie ulotek informacyjnych o tematyce przemocy w rodzinie oraz pozyskiwanie materiałów informacyjnych w tym zakresie od innych organizacji i instytucji;
4. Nawiązywanie współpracy z placówkami oświatowymi w celu propagowania profilaktyki zachowań agresywnych;
5. Rozwijanie działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (ze wskaźnikiem – dostępność poradnictwa psychologicznego, socjalnego i prawnego).

⁶ Przyjętego uchwałą Rady Powiatu Wolsztyńskiego z dnia 19 maja 2016 r. Nr XXIII/144/2016.

Założenia Programu oraz wynikający z niego zakres działań POIK był konsultowany z przedstawicielami Ośrodków Pomocy Społecznej, Policji oraz Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej z powiatu wolsztyńskiego⁷.

(akta kontroli str. 190-197, 1012-1016)

Wychodząc naprzeciw zdiagnozowanym potrzebom gmin oraz założeniom Programu, w latach 2017 – 2018 zrealizowano interdyscyplinarny projekt unijny „Nowe Horyzonty”, w ramach którego mieszkańcy korzystali z porad psychologa, prawnika, pedagoga, mediatora rodzinnego i logopedy.

Według wyjaśnień Dyrektor PCPR wszystkie ośrodki pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu zgłaszały zapotrzebowanie na pomoc psychologa, szczególnie interwencyjnego, który udzielałby wsparcia w sytuacjach ostrego kryzysu, np. samobójstwa, wypadki komunikacyjne. Poczyniono starania o pozyskanie specjalisty, lecz ze względu na brak wystarczającej liczby psychologów, a także wysoki koszt świadczenia usług całodobowych, nie pozyskano odpowiedniej osoby.

(akta kontroli str. 144-151, 627-628)

1.2. Przez cały okres funkcjonowania POIK, wraz z hostelem zapewniającym całodobowe wsparcie, formalnie działał w strukturach PCPR w Wolsztynie, jednakże instytucje prowadziły swoją działalność pod innymi adresami. Do dnia 19 lipca 2019 r. PCPR i POIK miało siedzibę w budynku Starostwa Powiatowego, przy ul. 5 stycznia 5, natomiast hostel wraz z Domem Dziecka „DROGA” funkcjonował pod adresem przy ul. Marcinkowskiego 6. W dniu 19 lipca 2019 r. Centrum również zostało przeniesione do budynku, w którym dotychczas działalność prowadził dom dziecka i hostel POIK, tj. przy ul. Marcinkowskiego 6 w Wolsztynie.

Zmiana siedziby PCPR była konsekwencją uchwały Rady Powiatu Wolsztyńskiego z 19 września 2018 r.⁸, na mocy której z dniem 1 stycznia 2019 r. dokonano połączenia Domu Dziecka „DROGA” oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W uzasadnieniu wskazano, że taka forma organizacyjna wpłynie na usprawnienie procesu zarządzania, zmniejszenie kosztów działalności placówki opiekuńczo – wychowawczej przy jednoczesnym wsparciu kadrowym ze strony PCPR, zwłaszcza pod względem poradnictwa specjalistycznego.

Zgodnie ze Statutem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie⁹ w jego strukturze funkcjonowały w szczególności:

1. Dom dziecka „DROGA”;
2. Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej;
3. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (z całodobowym hostelem).

(akta kontroli str. 1116-1132, 1154-1155)

Zgodnie z art. 113c pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹⁰ jednostka organizacyjna pomocy społecznej zapewniająca całodobowe usługi nie może mieścić się w jednym budynku z: placówką opiekuńczo-wychowawczą), regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym.

Dyrektor PCPR przyznała, że lokalizacja całodobowego hostelu w jednym budynku z placówką opiekuńczo – wychowawczą nie jest dobrym rozwiązaniem. Zdarzały się np. sytuacje nachodzenia przez sprawców przemocy swoich ofiar mieszkających w hostelu, co kończyło się interwencjami Policji. Z uwagi na fakt, że świadkami tych wydarzeń mimowolnie byli wychowankowie domu dziecka, takie sytuacje nie powinny mieć miejsca.

(akta kontroli str. 335-340)

⁷ W dniu 22 kwietnia 2016 r. spotkanie zorganizowane przez PCPR.

⁸ Uchwała nr LIII/365/2018 Rady Powiatu Wolsztyńskiego z dnia 19.09.2018 r. w sprawie połączenia Domu Dziecka „DROGA” w Wolsztynie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie.

⁹ Uchwała Nr LIII/366/2018 Rady Powiatu Wolsztyńskiego z dnia 19.09.2018 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie.

¹⁰ (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507, ze zm.)

Dyrektor PCPR skierowała do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (dalej WUW) korespondencję¹¹ w sprawie nowej struktury PCPR, zaznaczając jednocześnie współlistnienie w niej całodobowego hostelu POIK z placówką opiekuńczo – wychowawczą. WUW skierował korespondencję do MRPiPS, z opinii którego wynika¹², że jeżeli ośrodek interwencji kryzysowej zapewnia całodobowo miejsce schronienia – podlegał będzie rygorowi zakazu łączenia z placówką opiekuńczo – wychowawczą w myśl art. 113c pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 62-63, 70-72)

W dniu 13 grudnia 2019 r. odbyło się spotkanie Dyrektora PCPR z Dyrektorem Wydziału Polityki Społecznej WUW w trakcie którego ustalono, że Starosta Wolsztyński powinien niezwłocznie złożyć wniosek o wyznaczenie dodatkowego terminu¹³ na dostosowanie się do zaleceń Wojewody. Do czasu zakończenia kontroli, tj. 16 grudnia 2019 r. taki wniosek nie został złożony.

Wojewoda Wlkp. w piśmie¹⁴ z 14 grudnia 2019 r. wydał wiążącą opinię, w której wskazał, że PCPR w Wolsztynie oraz Dom Dziecka „DROGA” w Wolsztynie mogą być zlokalizowane w tym samym budynku co POIK zapewniający całodobowe usługi – jedynie do dnia 31 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 7-9, 47-48, 67-69, 73-74)

Szczegółową strukturę organizacyjną oraz zasady funkcjonowania PCPR w Wolsztynie określa regulamin organizacyjny uchwalony przez Zarząd Powiatu Wolsztyńskiego¹⁵.

Dla POIK w regulaminie wyszczególniono m.in. zadania:

- udzielenie natychmiastowej, specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy,
- prowadzenie interwencji kryzysowych osobiście w siedzibie PCPR, hostelu działającym przy Ośrodku oraz jak najbliżej miejsca pobytu osób potrzebujących,
- prowadzenie terapii indywidualnej i rodzinnej w sytuacjach kryzysowych (np. katastrofa, nagła śmierć, żaloba, przemoc w rodzinie, próby samobójcze itp.),
- zapewnienie miejsc noclegowych w hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie i prowadzenie niezbędnej dokumentacji,
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- inicjowanie działań profilaktycznych poprzez rozwijanie w społeczeństwie wiedzy i umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi,
- promowanie działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

(akta kontroli str. 1052-1077, 1154-1158)

W latach objętych kontrolą nie wszystkie zadania wynikające z regulaminu, były przez POIK realizowane, tj.:

- Nie prowadzono oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Z udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień Dyrektora PCPR wynika, że w 2016 r. i w 2018 r. od Wojewody Wlkp. otrzymano dotację na ten cel w wysokości 4,4 tys. zł oraz 4,8 tys. zł, które w z powodu niewykorzystania zwracano. Jako główną przyczynę niepowodzenia w realizacji zadania wskazywano brak wystarczającej liczby osób zainteresowanych (pomimo korespondencji kierowanej w celu ich pozyskania do Prokuratury, Sądu, Komendy Powiatowej Policji i Ośrodków Pomocy Społecznej).

(akta kontroli str. 253-266, 272-273, 278-288, 302-334)

¹¹ Pismo nr PCPR. 4404.3.2019 z dnia 17 października 2019 r.

¹² Pismo nr DSR.I.8302.229.2019.MT z dnia 3 grudnia 2019 r.

¹³ Do dnia 1 marca 2020 r.

¹⁴ Pismo nr PS.III.940.10.2019.5 z dnia 14 grudnia 2019 r.

¹⁵ Aktualnie obowiązujący regulamin organizacyjny został przyjęty na mocy Uchwały nr 32/2019 Zarządu Powiatu Wolsztyńskiego z dnia 26 czerwca 2019 r. Wcześniej obowiązywały Regulaminy organizacyjne przyjęte Uchwałą nr 69/2016 z dnia 9 lutego 2016 oraz Uchwałą nr 4/2018 z dnia 12 grudnia 2018 r.

Jak już wspomniano, w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r., PCPR realizował projekt unijny „Nowe Horyzonty”¹⁶. Celem głównym projektu było udostępnienie usług społecznych dla osób zagrożonych m.in. ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Powiatu Wolsztyńskiego, w tym:

- rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- dzieci i młodzieży przebywających i opuszczających pieczę zastępczą,
- osób niesamodzielnych,
- osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów,
- otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W ramach wsparcia specjalistycznego beneficjenci programu korzystali z pomocy psychologa – trzech specjalistów (32 godziny), pedagoga – jeden specjalista (12 godzin), prawnika – trzech specjalistów (10,5 godziny), mediatora rodzinnego – jeden specjalista (5 godzin) oraz logopedy – dwóch specjalistów (12 godzin).

Przeprowadzono następującą liczbę konsultacji:

- w 2017 r. 447 konsultacji, z tego: 262 (58,6%) z psychologiem, 95 (21,3%) z pedagogiem, 70 (15,6%) z prawnikiem oraz 20 (4,5%) z mediatorem rodzinnym. Na ww. konsultacje przeznaczono 521 godzin;
- w 2018 r. 655 konsultacji (wzrost o 46,5% w stosunku do 2017 r.), z tego: 314 (47,9%) z psychologiem, 152 (23,2%) z pedagogiem, 91 (13,9%) z prawnikiem, 37 (5,7%) z mediatorem rodzinnym oraz 61 (9,3%) z logopedą. Na ww. konsultacje przeznaczono 850 godzin.

(akta kontroli str.118-123, 627-656, 862-876)

Ponadto w ramach projektu zorganizowano szereg inicjatyw, np.:

- warsztaty terapeutyczne dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz rodzin zastępczych i ich podopiecznych (odbyły się dwa turnusy w pensjonacie Siodło w Wilczu, w których w sumie uczestniczyło 96 osób),
- szkoły dla rodziców w gminie Wolsztyn, Siedlec i Przemęt (29 osób).
- Grupy samopomocowe dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w gminach Przemęt i Siedlec (w sumie uczestniczyło 19 osób w tym: w 2017 r. w gminach Przemęt i Siedlec 11 osób, w 2018 r. w gminie Przemęt 8 osób). Po zakończeniu projektu ta forma wsparcia nie była kontynuowana przez POIK. Jako przyczyny odstąpienia od organizacji grup samopomocowych Dyrektor wskazała małą liczbę zainteresowanych oraz chęć zachowania przez nich anonimowości, a także konieczność zatrudnienia specjalisty, co wiązało się z kosztami stanowiącymi poważne obciążenie dla jednostki.

(akta kontroli: str.253-259, 270)

Z Regulaminu funkcjonowania hostelu działającego przy POIK¹⁷ wynika, że z miejsc całodobowych mogą korzystać osoby z Powiatu Wolsztyńskiego zmagające się z problemami: przemocy domowej, kryzysem małżeńskim, konfliktem rodzinnym, żalobą, osieroceniem, wypadkiem, katastrofą, klęską żywiołową, problemem samobójstwa, trudnościami wychowawczymi, bezradnością, długotrwałą chorobą i innymi problemami.

Z Procedury przyjmowania / umieszczenia w hostelu wynika, że w pierwszej kolejności przyjmowane są osoby z terenu Powiatu Wolsztyńskiego, jednak w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość wsparcia osób z terenu innych powiatów.

(akta kontroli str. 1103-1115)

Z danych zawartych w sprawozdaniach z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach – MRPiPS-03 za okres 2016 r. – 2019 r. (I połowa) wynika, że rzeczywista liczba osób korzystających z Ośrodka wyniosła:

- w 2016 r. z pomocy POIK skorzystało siedem osób,
- w 2017 r. trzy osoby,

¹⁶ Projekt realizowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020. Projekt realizowany był w partnerstwie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wolsztynie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siedlcu, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Przemęcie oraz Lokalnym Ośrodkiem Rozwoju Doradztwa i Szkoleń.

¹⁷ Regulamin został ustanowiony zarządzeniem nr 5/2016 p.o. Dyrektora PCPR w Wolsztynie z dnia 19 kwietnia 2016 r.

- w 2018 r. cztery osoby (w Sprawozdaniu z działalności PCPR w Wolsztynie za 2018 r. oraz w Ocenie zasobów pomocy społecznej za 2018 r. wykazano pięć osób),
- 2019 r. (I połowa) jedna osoba.

Wyjaśniając rozbieżności w danych za 2018 r. pomiędzy sprawozdaniem MRiPS – 03, a sprawozdaniem z działalności PCPR oraz Oceną zasobów pomocy społecznej, Dyrektor stwierdziła, że wykazanie czterech klientów w sprawozdaniu MRiPS – 03 za 2018 r. to oczywisty błąd pisarski.

(akta kontroli str. 79-81, 893, 906, 919, 933, 978)

Ponadto w sprawozdaniach MRiPS-03 za okres 2016 r. – I połowa 2019 r. wykazano wyłącznie liczbę osób korzystających z POIK, którym udzielono schronienia w hostelu, podczas gdy przypis w arkuszu sprawozdania wskazuje, że należy uwzględnić rzeczywistą liczbę osób korzystających z ośrodka w okresie sprawozdawczym, wykazując jednorazowo dane osób bez względu na liczbę dni pobytu lub liczbę wizyt.

Dyrektor przyznała, że dane w sprawozdaniu odzwierciedlają wyłącznie liczbę osób korzystających z jednej formy wsparcia, co wynika z nierzetelnego prowadzenia przez POIK rejestrów poradnictwa odzwierciedlającego rzeczywistą liczbę osób z niego korzystających. W przypadku POIK liczba klientów wynikających z udostępnionej dokumentacji nie jest liczbą rzeczywistą, gdyż – jak wyjaśniła Dyrektor – nie wszystkie porady pracowników były ewidencjonowane, klienci bardzo często prosili też o zapewnienie anonimowości.

W ocenie NIK, każda pomoc w ramach interwencji kryzysowej powinna być odnotowywana w ww. sprawozdawczości¹⁸, a liczbowe wykazanie osób korzystających ze wsparcia POIK nie powoduje ujawnienia ich danych personalnych.

(akta kontroli str. 79-81, 222-225)

Osoby chcące skorzystać ze schronienia w POIK zobowiązano do złożenia wniosku¹⁹ o przyjęcie do hostelu, na podstawie którego pracownik socjalny niezwłocznie zawiadomił Dyrektora PCPR w Wolsztynie, który następnie wszczął procedurę umieszczenia w hostelu udokumentowaną jego postanowieniem w tym zakresie²⁰.

(akta kontroli str. 108-155)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym osoby mieszkające w hostelu mogły ubiegać się o przedłużenie pobytu, jednak nie dłużej niż o trzy miesiące.

Wyniki badanej próby dokumentacji osób korzystających ze wsparcia POIK wykazała, że w okresie objętym kontrolą dwukrotnie (o 5 dni i o 22 dni) przedłużano pobyt w hostelu, przy czym w jednej sprawie z powodu trwającego egzaminu maturalnego klientki, w drugiej z powodu przedłużających się formalności w zakresie uzyskania mieszkania socjalnego.

(akta kontroli str. 1103-1107, 1273-1279, 1348-1349, 1359-1367, 1404-1405)

Pobyt w hostelu był bezpłatny, a osoby przebywające miały zapewnioną pościel, ręczniki, naczynia, środki czystości (co potwierdziły oględziny obiektu), nie miały natomiast zapewnionego wyżywienia i odzieży.

Dyrektor wyjaśniła, że w przypadku zaistnienia sytuacji potrzeby zapewnienia odzieży lub żywności, POIK pozostaje w ścisłej współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej, które mają możliwość przyznania jednorazowej pomocy w formie finansowej bądź rzeczowej. W sytuacji nagłego umieszczenia w hostelu, w pierwszych godzinach pobytu istnieje możliwość zapewnienia żywności z przekazanych w ramach darowizn zasobów placówki opiekuńczo-wychowawczej. Ponadto pracownicy PCPR, często pośredniczący w przekazywaniu darów między osobami, które chcą je oddać a osobami potrzebującymi mają możliwość pozyskania najpotrzebniejszych rzeczy, jak np. ubrania czy akcesoria dla dzieci.

(akta kontroli str. 5-6, 144-145, 149, 222-224, 234, 1104-1107)

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej opracował ulotkę informacyjną zawierającą dane teleadresowe PCPR wraz z numerami telefonów – Dyrektora PCPR oraz specjalisty

¹⁸ Zgodnie z tabelą w dziale 6B sprawozdania MRiPS-03, odzwierciedlającą rzeczywistą liczbę osób korzystających z wsparcia jednostki.

¹⁹ Załącznik nr 1 do Procedury przyjmowania / umieszczenia w hostelu działającym przy POIK.

²⁰ Załącznik nr 2 do Procedury.

ds. pracy z rodziną. W ulotce zawarto między innymi informacje o ofercie POIK, tj. hostelu z miejscami całodobowymi, poradnictwem specjalistycznym i możliwością skorzystania z porad prawnika.

Ulotka była dostępna również na stronie internetowej POIK, została też przekazana do ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Wolsztyńskiego²¹, do Komendy Powiatowej Policji, do Kuratorów Służby Sądowej, Sądu Rejonowego w Wolsztynie, Poradni Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wolsztynie. W czasie kontroli, w wyniku dokonanych oględzin, ulotka została również umieszczona na głównej tablicy informacyjnej Centrum.

Telefony do osób wskazanych w ulotce były dostępne całą dobę, z zaznaczeniem, że specjalista ds. pracy z rodziną nie dysponuje telefonem służbowym w dni wolne od pracy. Wówczas jedyną możliwością jest kontakt z Dyrektorem. W latach 2016 – (I połowa 2019 r. nawiązano ok. 10 połączeń w godzinach popołudniowych. Połączenia te nie zostały zewidencjonowane, żaden telefon nie wymagał natychmiastowej interwencji.

(akta kontroli str. 222-235, str.1027-1028)

1.3. W latach 2017 – 2019 (I połowa) w POIK zatrudnionych było czterech specjalistów: pracownik socjalny, specjalista ds. pracy z rodziną, psycholog oraz radca prawny. Pracownik socjalny oraz specjalista ds. pracy z rodziną zatrudnieni byli na umowę o pracę w wymiarze jednego etatu²², natomiast psycholog i radca prawny na umowę o współpracy według potrzeb. Od maja 2019 r. nawiązano współpracę z pedagogiem w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie umowy o pracę.

(akta kontroli str. 209-221, str. 878-881)

Od listopada 2018 r. pracownik socjalny był nieobecny w pracy²³. Zastępstwo za tego pracownika pełnił specjalista ds. pracy z rodziną, który został zatrudniony w październiku 2018 r. w związku z brakiem osób o kwalifikacjach pracownika socjalnego.

Dyrektor PCPR wyjaśniła, że w celu pozyskania pracownika o odpowiednich kwalifikacjach kontaktowała się z PUP w Wolsztynie, a także z dyrektorami OPS funkcjonujących na terenie powiatu. Niestety nie udało się pozyskać pracownika socjalnego z odpowiednimi kwalifikacjami.

W trakcie kontroli ustalono, że pomimo potrzeby zatrudnienia specjalistów, tj. psychologa i pracownika socjalnego, nie ogłaszano konkursów na te stanowiska.

Przyjmując wyjaśnienia Dyrektor, że zgodnie z obowiązującymi przepisami nie ma obowiązku organizowania konkursów na stanowiska pomocnicze i obsługi, NIK zaznacza, że ogłoszenie konkursów pozwoliłoby zwiększyć skuteczność dotarcia do osób poszukujących zatrudnienia, a także stanowiłoby udokumentowaną formę weryfikacji rynku pracy w omawianym zakresie.

(akta kontroli str. 90-94)

Dyżury radcy prawnego odbywały się dwa razy w miesiącu – zazwyczaj w pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca w godz. 8.30 – 15.30. W nagłych przypadkach radca prawny udzielał także porad telefonicznych lub mailowych (za pośrednictwem pracowników PCPR).

(akta kontroli str. 230, 256-257, 879)

Umowa z psychologiem obowiązywała do 25 września 2019 r. i nie została przedłużona ze względu na rezygnację specjalisty. W wyniku zaistniałej sytuacji podpisano umowę z Stowarzyszeniem Lokalny Ośrodek Rozwoju Doradztwa i Szkoleń o świadczenie usług psychologicznych w formie dyżuru psychologa. Umowa z ww. organizacją obowiązywała do dnia 31 października 2019 r. Dyrektor PCPR wyjaśniła, że końcowa data jej obowiązywania jest błędem pisarskim. W dniu 6 grudnia 2019 r. sporządzono aneks do umowy, zgodnie z którym umowa obowiązywała do końca 2019 r.

²¹ Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolsztynie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Siedlcu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie

²² Pracownik socjalny zatrudniony został na umowę o pracę w wymiarze pełnego etatu od 01.01.2016 r. Od listopada 2018 r. pracownik socjalny był nieobecny w pracy w związku z zwolnieniami lekarskimi, natomiast od czerwca 2019 r. pracownik socjalny przebywa na urlopie macierzyńskim. Specjalista ds. pracy z rodziną został zatrudniony na podstawie umowy o pracę w wymiarze pełnego etatu od dnia 01.10.2018 r.

²³ Początkowo zwolnienie lekarskie, natomiast od czerwca 2019 r. urlop macierzyński.

Kierownik Ośrodka podejmowała starania mające na celu zatrudnienie psychologa. Przedkładając Radzie Powiatu sprawozdanie z działalności PCPR za 2018 r.²⁴ wykazała potrzebę zatrudnienia takiego specjalisty na umowę o pracę.

Z wyjaśnień udzielonych przez Starostę Powiatu Wolsztyńskiego wynika, że pomimo licznych prób pozyskania psychologa, żaden specjalista nie był zainteresowany podjęciem zatrudnienia na pełny etat, dlatego umowa o świadczenie usług była optymalną formą współpracy. W opinii Starosty, powyżej opisana sytuacja pozwala wyciągnąć wnioski, że brakuje specjalistów chcących podjąć pracę na pełny etat.

W podobnym tonie wypowiedziała się także Dyrektor PCPR, która poza stwierdzeniem o braku specjalistów wykazujących chęć podjęcia pracy na cały etat dodała, że w budżecie PCPR na 2020 r. nie zaplanowano środków na realizację powyższego zadania, ponieważ Starosta Powiatu przekazał ustną dyspozycję dotyczącą ograniczenia wydatków.

(akta kontroli str. 38-40, 41-44, 76-78, 88-89, 90-94, 956)

W czasie kontroli ustalono, że w sprawozdaniach MRiPS-03 PCPR za okres 2016 r. – 2019 r. (I połowa) wykazywano niewłaściwe dane dotyczące zatrudnienia w Centrum. Zgodnie z umową o pracę, pracownika socjalnego zatrudnionego na jeden etat wykazywano jako osobę zatrudnioną na 1 i 1/8 etatu.

Z wyjaśnień Dyrektor wynika, że pracownik socjalny wykonuje swoje obowiązki w ramach 1/8 etatu w POIK i 7/8 w PCPR. Powyższe nie jest formalnie uregulowane a podział ten faktycznie dotyczy wewnętrznej umowy o finansowaniu 1/8 etatu pracownika socjalnego ze środków przeznaczonych na prowadzenie POIK w ramach jednego, pełnego etatu tej samej osoby. Dyrektor zapewniła, że w kolejnych sprawozdaniach będą wykazywane prawidłowe dane, tak aby część etatu pracownika POIK, zgodnie z stanem faktycznym, stanowiła jeden pełny etat.

(akta kontroli str. 79-81, 883, 895, 908-909, 922)

Instytucją zatrudniającą specjalistów współpracujących z POIK był PCPR, specjaliści posiadali następujące kwalifikacje:

- Pracownik socjalny – studia licencjackie na kierunku praca socjalna, studia magisterskie na kierunku pedagogika (specjalizacja: poradnictwo i pomoc psychopedagogiczna),
- Specjalista ds. pracy z rodziną – studia magisterskie na kierunku dialog i doradztwo społeczne (specjalizacja: mediacja społeczna i aktywizacja potencjału ludzkiego), studia podyplomowe w zakresie pedagogika opiekuńczo wychowawcza z pomocą psychologiczną – pedagogiczną,
- Psycholog – studia magisterskie na kierunku psychologia,
- Radca prawny – studia magisterskie na kierunku prawa i administracji.

(akta kontroli str. 219-221, 456, 466-469, 475-488, 509-515, 534-552, 571-575, 624)

Specjaliści zatrudnieni w PCPR / POIK uczestniczyli w szkoleniach podnoszących ich kompetencje z zakresu interwencji kryzysowej i przemocy w rodzinie, np. psycholog i pracownik socjalny wzięli udział w szkoleniu „Pomoc osobom poszkodowanym w sytuacjach kryzysowych – zasady interwencji”. Pracownik socjalny uczestniczył w szkoleniach: „Praktyczne aspekty interwencji wobec osoby doświadczającej przemocy i sprawcy przemocy”, „Interwencja skuteczna wobec przemocy”, „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec dziecka” oraz „Zapobieganie przemocy – Jak pracować aby działać godnie z prawem i być skutecznym”. Specjalista ds. pracy z rodziną wzięli udział w szkoleniu „Dziecko jako ofiara i dziecko jako sprawca przemocy w rodzinie” oraz superwizji z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, organizowanej przez ROPS w Poznaniu.

(akta kontroli str. 97, 495-496, 521-531, 557-567)

1. 4. W planie finansowym POIK wydatki na prowadzenie ośrodka w 2017 r. wynosiły 16 059 zł (wydatkowano 12 599 zł, tj. 78,5% zaplanowanej kwoty), na 2018 r. zaplanowano 9 417 zł (w porównaniu do roku poprzedniego mniej o 41,4%), a wydatkowano 9 415 zł, tj. niemal 100% planowanych środków. W 2019 r. (I połowa) planowane wydatki wzrosły do

²⁴ Przyjętym Uchwałą Rady Powiatu Wolsztyńskiego z dnia 25 kwietnia 2019 r.

16 383 zł (wzrost o 74% w porównaniu do 2018 r.), zaś wydatkowano 4 058 zł, czyli 24,8% środków przeznaczonych na cały 2019 r.

Głównym powodem zmniejszenia wydatków w 2018 r. była realizacja projektu „Nowe Horyzonty” współfinansowanego ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wyniosła 1 294,9 tys. zł, z tego: 1 100,7 tys. zł środki wspólnotowe, 129,5 tys. zł środki budżetu państwa oraz 64,7 tys. zł środki Powiatu Wolsztyńskiego.

W związku z zakończeniem realizacji projektu w 2018 r. nastąpiło zwiększenie wydatków w planie finansowym na rok 2019 r., ponieważ niezbędne było zaplanowanie wydatków na zatrudnienie specjalistów.

Na pomoc specjalistyczną w 2016 r. wydatkowano 7 040 zł, z tego 1 920 zł na pomoc psychologiczną oraz 5 120 zł na pomoc socjalną. W 2017 r. wydatki na pomoc specjalistyczną wyniosły 4 480 zł (pomoc psychologiczna), tj. mniej o 36,36 % niż w roku 2016. W latach 2018 – 2019 (I połowa) POIK nie przeznaczył żadnej kwoty na pomoc specjalistyczną.

Według wyjaśnień Dyrektor PCPR wszystkie osoby potrzebujące pomocy specjalistycznej korzystały z niej w ramach projektu „Nowe Horyzonty”. Partnerami w ww. projekcie były Ośrodki Pomocy Społecznej, które również kierowały swoich klientów do specjalistów.

Planując budżet na 2019 r. POIK zakładał mniejszą liczbę osób chcących skorzystać ze wsparcia specjalistów, ze względu na fakt, że OPS w Wolsztynie świadczy podobną pomoc, a także możliwość skorzystania przez osoby potrzebujące wsparcia z pomocy w Poradni Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wolsztynie.

W I połowie 2019 r. z pomocy psychologicznej skorzystało dziewięć osób, a wydatki pokryto ze środków PCPR przeznaczonych na usługi specjalistyczne.

(akta kontroli str. 85-89, 124-143)

Przeciętne wydatki na jedną osobą korzystającą z pomocy POIK (zamieszkanie w hostelu oraz wsparcie specjalistyczne) kształtowały się następująco:

- w 2017 r. średni roczny koszt korzystania przez jedną osobę w kryzysie wynosił 359,99 zł;
- w 2018 r. średni roczny koszt korzystania przez jedną osobę w kryzysie wynosił 376,61 zł;
- w 2019 r. (I połowa) średni roczny koszt korzystania przez jedną osobę w kryzysie wynosił 169,10 zł.

(akta kontroli str. 87)

1. 5. W latach 2016 – 2019 (I połowa) w POIK nie były przeprowadzone kontrole wewnętrzne, jak wyjaśniła Dyrektor, działalność Ośrodka była monitorowana na bieżąco.

Od 2016 r. w zakresie działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, PCPR nie był kontrolowany przez żadną instytucję zewnętrzną²⁵. W latach objętych kontrolą na działalność ośrodka nie wpłynęła żadna skarga.

(akta kontroli 240-242, 253-271)

1. 6. W czasie realizacji kontroli NIK Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie mieściło się w trzykondygnacyjnym, wolnostojącym budynku przy ul. Marcinkowskiego 6 w Wolsztynie. W strukturach PCPR poza POIK funkcjonował również Dom Dziecka „DROGA”.

Od strony wjazdu na posesję znajdował się teren rekreacyjny z boiskiem do siatkówki, koszykówki, placem zabaw, miejscem na ognisko, altaną wypoczynkową oraz miejscami parkingowymi, budynkami gospodarczymi i ogródkiem warzywnym.

Na zewnątrz jak i wewnątrz budynku zainstalowano system kamer. Kamery obejmowały obejście budynku oraz wewnętrzne ciągi komunikacyjne. Według wyjaśnień Dyrektor POIK nagrania z kamer przechowywano przez 30 dni.

²⁵ W książce kontroli odnotowano dwie kontrole Wojewody w zakresie realizacji zadań wynikających z realizacji zadań PCPR wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 ze zm.)

Przy głównym wejściu do budynku, w październiku 2019 r., zamontowano platformę pionową dla osób niepełnosprawnych. Do czasu zakończenia kontroli platforma nie była jeszcze dopuszczona do użytku (złożono wnioski do Urzędu Dozoru Technicznego o przeprowadzenie badania przed wydaniem decyzji zezwalającej na eksploatację).

Podczas kontroli ustalono, że plan ewakuacji osób znajdujący się na ścianie w głównym korytarzu PCPR był nieaktualny, gdyż wskazane na nim przejście do jednego z wyjść ewakuacyjnych było niedrożne.

Dyrektor przyznała, że plan ewakuacji osób z budynku PCPR jest nieaktualny. Ze względu na fakt, że nie istnieją żadne plany budynku, Starosta Wolsztyński zlecił wykonanie pomiaru wszystkich pomieszczeń i przygotowanie inwentaryzacji budowlanej obiektu, po dokonaniu której plan ewakuacji zostanie uaktualniony.

W znajdującej się na parterze sali spotkań/pomieszczeniu socjalnym odbywają się zebrania lub szkolenia. Pomieszczenie to służy także jako zaplecze socjalne, przylega do niego kompleksowo wyposażona kuchnia oraz toaleta. W pomieszczeniu tym znajdował się duży narożny tapczan, stół z sześcioma krzesłami, dwa mniejsze stoliki, zabawki i książki dla dzieci, dwie komody oraz pianino. Powierzchnia pomieszczenia (ok. 25 m²) pozwala na organizację spotkań dla 25 osób, odpoczynek przez kilka godzin z możliwością przygotowania ciepłych napojów i posiłku, jak i przeprowadzenie rozmowy.

Możliwością skorzystania z telefonu i internetu dysponuje biuro Dyrektora PCPR, do którego prowadzi bezpośrednie przejście z pokoju spotkań. W przypadku urządzeń mobilnych z internetu można skorzystać na terenie całego PCPR w ramach dostępu do sieci bezprzewodowej. W przypadku potrzeby rozmowy w warunkach zupełnego odseparowania od osób trzecich istnieje możliwość skorzystania z pokoju psychologa na pierwszej kondygnacji budynku. Pokój wyposażono m.in. w biurko, kanapę, krzesła oraz ławę, znajdowały się tam także zabawki, maskotki i gry dla dzieci.

Wejście do hostelu POIK było usytuowane za wejściem do Domu Dziecka „DROGA”. W hostelu znajdowały się dwa pokoje: jeden o powierzchni ok. 19 m² wyposażony w stół, trzy krzesła, komodę, dwa łóżka dwuosobowe, szafę ubraniową z pościelą i ręcznikami, drugi o powierzchni ok. 15 m², wyposażony w stół, trzy krzesła, dwa łóżka dwuosobowe, szafę ubraniową (w niej koldry). Kuchnia (ok. 7 m²) wyposażona w meble kuchenne, stół, trzy taborety, ławę, zmywarkę, zlewozmywak, kuchenkę gazową (przyłącze sieciowe). Łazienka z kabiną prysznicową i umywalką oraz toaleta z umywalką, w której usytuowano pralkę wraz ze środkami czystości.

Hostel nie został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (wejście po schodach, brak uchwyty w łazienkach).

Drzwi zewnętrzne wyposażone w dzwonek, zamykane na klucz. Monitoringiem objęto teren wokół budynku i wejście do hostelu.

W regulaminie hostelu znajdował się zapis, że Ośrodek nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy osobiste mieszkańców, dokumenty, rzeczy wartościowe. POIK nie posiadał sejfów, za cenne rzeczy odpowiadali sami mieszkańcy.

(akta kontroli 237-239, 1020-1026)

1. 7. W ramach promocji działalności ośrodka, na stronie internetowej PCPR²⁶ powstała zakładka poświęcona interwencji kryzysowej, z danymi kontaktowymi, regulaminem hostelu oraz innymi informacjami o pomocy dostępnej na terenie województwa i kraju.

POIK opracował ulotkę informacyjną zawierającą dane teleadresowe wraz z numerami telefonów dostępnych także poza godzinami otwarcia Ośrodka oraz zakresem oferowanego wsparcia. Z udzielonych informacji wynika, że ulotka została przekazana do Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Wolsztyńskiego, Komendy Powiatowej Policji, do Kuratorów Służby Sądowej, Sądu Rejonowego w Wolsztynie, Poradni Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wolsztynie.

(akta kontroli str.233, 261-267, 376-377)

W 2017 r. pracownik socjalny POIK, w czasie Rekolekcji Wielkopostnych dla uczniów miejscowego Gimnazjum, przeprowadził prelekcję dotyczącą działalności PCPR / POIK.

²⁶ <http://pcpr.powiatwolsztyn.pl/>

W prasie regionalnej (tygodnik „Na temat”) ukazał się wywiad z ww. pracownikiem, w którym poruszono tematykę przeciwdziałania przemocy.

(akta kontroli str. 117, 233, 289)

Sporządzono także informator – Podmioty realizujące oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Wolsztyńskim, a w czasie kontroli NIK powstał Powiatowy Informator dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie.

(akta kontroli str. 100-101, 363-369)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niepełne dokumentowanie podjętych działań oraz zdarzeń istotnych dla przebiegu sytuacji kryzysowej klienta, a także wynikające z tego niepełne dane w sprawozdawczości,
2. Nie poddanie aktualizacji planu ewakuacji osób z budynku PCPR.

OCENA CZĄSTKOWA

Podstawową formą pomocy udzielanej przez POIK było schronienie do trzech miesięcy, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach, także przez dłuższy czas.

W latach 2017 – 2018 PCPR organizowało unijny projekt „Nowe Horyzonty”, w ramach którego osoby potrzebujące mogły skorzystać ze wsparcia psychologów, prawników, pedagoga, mediatora oraz logopedy, a także uczestniczyć w grupach wsparcia.

Specjaliści zatrudnieni w Ośrodku, zarówno na podstawie umowy o pracę jak i umowy zlecenia posiadali odpowiednie wykształcenie kierunkowe. Ośrodek zabezpieczał wystarczające warunki lokalowe dla osób korzystających z usług POIK, w szczególności przebywających w hostelu Ośrodka.

OBSZAR

2. Adekwatność pomocy udzielanej przez ośrodki interwencji kryzysowej osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu.

Opis stanu
faktycznego

2. 1. W latach 2016 – 2019 (I połowa) w ramach pozaprojektowej działalności POIK udzielał osobom/rodzinom w kryzysie pomocy w formie porad psychologicznych, prawnych oraz socjalnych. W 2016 r. z porad psychologicznych korzystało 17 osób w tym: 12 kobiet, czworo dzieci oraz jeden mężczyzna. Z poradnictwa socjalnego korzystało 18 osób i były to tylko kobiety. W 2017 r. z porad świadczonych przez POIK korzystało 50 osób w tym: z poradnictwa psychologicznego – 30 osób (26 kobiet, dwoje dzieci oraz dwóch mężczyzn), z poradnictwa prawnego korzystała jedna kobieta, z poradnictwa socjalnego – 17 osób (15 kobiet, dwóch mężczyzn) oraz trzy osoby otrzymały tymczasowe schronienie. W 2018 r. z porad świadczonych przez POIK korzystało 41 osób w tym: z porad psychologicznych 14 osób (12 kobiet, jedno dziecko oraz jeden mężczyzna). Z porad pracownika socjalnego skorzystały 22 osoby (18 kobiet i czworo dzieci), schronienie tymczasowe otrzymały pięć osób. W 2019 r. (I połowa) ze wsparcia POIK skorzystało 26 osób, tj. z porad psychologa skorzystało dziewięć osób (osiem kobiet oraz jeden mężczyzna), 15 osób w tym 10 kobiet i pięciu mężczyzn skorzystało z pomocy pracownika socjalnego oraz dwie osoby otrzymały tymczasowe schronienie

Najpowszechniejszą formą wsparcia w POIK było poradnictwo socjalne. Takie poradnictwo było świadczenie codziennie w godzinach otwarcia PCPR, a poza tymi godzinami oraz w dni wolne od pracy, osoby potrzebujące pomocy mogły uzyskać poradę telefoniczną.

Podopieczni POIK mogli ponadto skorzystać z poradnictwa psychologicznego świadczonego w Poradni Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wolsztynie, a prawnego w Starostwie Powiatowym w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej.

(Akta kontroli str. 118-123, 222-235)

2. 2. Próba badawcza

Do próby badawczej zakwalifikowano 14 spraw, w tym dziewięć spraw dotyczących udzielonego schronienia oraz pięć korzystających z pomocy specjalistycznej.

2. 2. 1. W siedmiu spośród 14 analizowanych przypadków, osoby potrzebujące pomocy same zgłosiły się do POIK, w trzech przypadkach osoby te trafiły za pośrednictwem innych instytucji²⁷, dwukrotnie problemy z dziećmi zgłaszali rodzice, dwukrotnie podejmowano pomoc z urzędu.

Dziewięć powyższych spraw związanych z przyjęciem do hostelu to sprawy o charakterze ratunkowym (ucieczka przed sprawcą przemocy domowej), spośród pięciu pozostałych, trzykrotnie dotyczyły problemów opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi (np. alienacja, problem alkoholowy, uzależnienie od komputera), jedno zgłoszenie dotyczyło bezdomności, jedno przemocy domowej.

(akta kontroli str. 1169, 1205, 1243, 1273, 1359, 1441, 1487, 1524, 1571)

2. 2. 2. We wszystkich przypadkach dotyczących potrzeby zapewnienia schronienia, pracownikiem udzielającym wsparcia przy przyjęciu do POIK był pracownik socjalny (w zastępstwie specjalista do spraw pracy z rodziną).

W celu zapewnienia bezpieczeństwa podopiecznych, w trzech przypadkach zaistniała konieczność wezwania służb pomocowych, tj. Policji i pogotowia ratunkowego.

Jeden z tych przypadków dotyczył najścia przez sprawcę przemocy – matkę, córki mieszkającej w hostelu (prowadzona była procedura Niebieskie Karty). Po interwencji Policji, Prokuratura wydała postanowienie o zakazie zbliżania się matki do córki – ofiary przemocy. W konsekwencji niekorzystnych zdarzeń, ofiara przemocy na terenie hostelu POIK dokonała samookaleczenia, co było spowodowane, jak podała, spotkaniem z matką w OPS wychodzącą z posiedzenia grupy roboczej. Pracownica socjalna w trakcie wizyty w hostelu (w marcu 2018 r.), po zidentyfikowaniu faktu samookaleczenia (klientka miała obandażowaną rękę, przyznała się do czynu) zaproponowała wezwanie pogotowia, jednak klientka stanowczo odmówiła.

W przypadku tej osoby ośrodek posiadał informacje o problemach zdrowotnych natury psychiatrycznej i próbie samobójczej dokonanej 3 miesiące przed przyjęciem do hostelu, jednak pomoc psychologiczną w ramach interwencji kryzysowej otrzymała ona dopiero po 41 dniach pobytu w POIK. Z akt sprawy nie wynika, aby klientce zaproponowano pomoc psychiatryczną. W konsekwencji samookaleczenia, klientka (w dwa dni później po stwierdzeniu tego faktu przez pracownika socjalnego) została skierowana do szpitala psychiatrycznego ze stwierdzeniem bezpośredniego zagrożenia życia²⁸.

Dyrektor PCPR wyjaśniając tak późno udzielone wsparcie psychologiczne, a także brak informacji w zakresie wsparcia psychiatrycznego powiedziała, że od momentu przyjęcia do POIK klientka była objęta wsparciem socjalnym, natomiast ze wsparcia psychologicznego korzystała w Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Fakt ten nie był jednak udokumentowany. Dyrektor zapewniła, że w przyszłości tego typu sytuację będą odnotowywane w prowadzonej dokumentacji. Dyrektor stwierdziła także, że osoba ta nie miała udzielonej pomocy psychiatrycznej, ponieważ POIK nie ma możliwości zapewnienia właściwego wsparcia psychiatrycznego. Pracownik przedstawił klientce możliwość skorzystania z pomocy specjalisty w Poradni Zdrowia Psychicznego, jednak również tego nie udokumentował. Podczas pobytu klientki w szpitalu psychiatrycznym, pracownik socjalny miał z nią kontakt, z którego również nie sporządził stosownych notatek służbowych oraz nie zebrał odpowiedniej dokumentacji, pomimo że powinien podjąć takie czynności.

W opinii NIK, wszystkie podjęte działania pomocowe, a także propozycje form wsparcia, powinny być dokumentowane. W przypadku zająć o wspomnianym charakterze, zebrana

²⁷ Dwukrotnie sprawę zgłosił pracownik socjalny, jednego zgłoszenia dokonał Wicestarosta Wolsztyński.

²⁸ W dniu 22 marca 2018 r. przez lekarza Poradni Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wolszynie.

dokumentacja stanowić może podstawę diagnozy dla dalszej pracy z klientem, jak również materiał dowodowy, np. w postępowaniach sądowych.

(akta kontroli str. 31-37, 1359-1408, 1412-1421, 1433-1440)

W innej sprawie zaistniała konieczność wezwania pogotowia ratunkowego oraz Policji z uwagi na zagrożenie zdrowia dziecka ze strony nietrzeźwej matki. W konsekwencji dziecko po pobycie w szpitalu trafiło do rodziny zastępczej, a matce sąd odebrał prawa rodzicielskie.

(akta kontroli 15-21, 1205-1211, 1230-1242)

W kolejnej sprawie, na prośbę klientki (ofiary przemocy domowej) Policja wraz z pracownikiem socjalnym zapewniała bezpieczeństwo w trakcie pakowania niezbędnych rzeczy i opuszczania dotychczasowego miejsca zamieszkania oraz przetransportowania tej osoby do hostelu.

(akta kontroli str. 1273-1287)

Szczegółowa analiza dokumentacji wykazała, że w żadnym ze sporządzonych wywiadów środowiskowych z osobami mieszkającymi w hostelu (w planie pomocy i działań na rzecz osoby / rodziny) nie wykazano wsparcia specjalistycznego, w formie pomocy psychologicznej, mimo że zgodnie z art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Dyrektor wyjaśniła, że w wywiadach środowiskowych (plan pomocy i działań na rzecz osoby lub rodziny) nie planowano wsparcia w postaci pomocy psychologicznej, ponieważ zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, w ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, w związku z tym pracownik socjalny uznał, iż nie ma konieczności zawierania takiej informacji w planie pomocy.

Dyrektor zadeklarowała, że w przyszłości w sporządzanych przez pracowników POIK planach będzie ujmowane wsparcie psychologiczne, a w przypadku takiej konieczności, także prawne.

(akta kontroli str. 26-30)

Z udostępnionej dokumentacji wynika, że średni czas oczekiwania na pomoc psychologiczną wynosił około 15 dni, a w skrajnym przypadku taka pomoc została udzielona po 41 dniach pobytu w hostelu.

Tylko w jednej sprawie odnotowano niezwłoczną po przyjęciu do hostelu propozycję skorzystania z pomocy psychologicznej, jednak osoba ta, po wyrażeniu potrzeby natychmiastowej pomocy, otrzymała ją po pięciu dniach oczekiwania. Odnosząc się do analizowanych spraw Dyrektor wyjaśniła, że proponowano wsparcie psychologiczne w dniu przyjęcia do POIK, jednak nie było to odnotowane w dokumentacji.

(akta kontroli str.10-14, 26-37, 1359-1369)

2. 2. 3. Z przeprowadzonych wywiadów środowiskowych a także notatek służbowych sporządzanych przez specjalistów wynika, że wszyscy podopieczni POIK byli motywowani do podejmowania działań wynikających z ich bieżącej sytuacji i ze strony Ośrodka uzyskiwali odpowiednie wsparcie w tych działaniach, np. mobilizowanie do złożenia wniosku (o alimenty, ograniczenie władzy rodzicielskiej, uzyskanie mieszkania socjalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności), poszukiwanie ofert wynajmu mieszkania, pracy. W jednym przypadku, wykorzystano stworzone w tym celu narzędzie – kartę aktywności zawodowej, w którym potencjalni pracodawcy potwierdzali aktywność klienta w poszukiwaniu pracy.

(akta kontroli str. 1201-1203, 1221, 1266, 1284-1287, 1394, 1473, 1513, 1537, 1620-1622)

2. 2. 4. W przypadku wszystkich analizowanych spraw, w sporządzonych planach pomocy zakładano poradnictwo socjalne w formie rozmów wspierających, a także np. zapoznanie z zasadami prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”, ustalenie planów zawodowych, aktywizację zawodową, rozmowy na temat sytuacji dochodowej oraz na temat ubiegania się o pomoc w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Ponadto plany pomocy zawierały zazwyczaj dość ogólne sformułowania, na przykład u jednej z klientek, u której poza problemami mieszkaniowymi zdiagnozowano trudną

sytuację finansową (pomimo stałej pracy) wynikającą z wysokiego zadłużenia oraz niejasnej sytuacji w zakresie windykacji zaległości, w aktach sprawy brakowało zapisów dotyczących działań w zakresie rozwiązania tej kwestii.

Z wyjaśnień Dyrektor PCPR wynika, że osoba ta mimo propozycji pracownika socjalnego nie chciała skorzystać z pomocy w sprawie zadłużenia. Pracownik zaoferował pomoc prawnika, a także swoją jednakże nie sporządzono notatki służbowej dotyczącej tej sytuacji.

(akta kontroli 26-30, 1587-1599)

Zgodnie z art 9d ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Podczas kontroli ustalono, że w dwóch przypadkach nie została wszczęta procedura Niebieskie Karty (dalej NK), mimo że dokumentacja znajdująca się w aktach wskazywała na taką potrzebę.

Jedna z analizowanych spraw dotyczyła osoby przyjętej wraz z dzieckiem do hostelu OIK w styczniu 2016 r. z powodu doświadczanej przemocy. Zdiagnozowany przez pracownika socjalnego, w wywiadzie z dnia 26 stycznia 2016 r., przebieg zdarzeń i w ich konsekwencji opuszczenie domu, stanowił podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny.

W przypadku następnej sprawy nie wszczęto procedury NK pomimo, że osoba ta, we wniosku o przyjęcie do hostelu, a także w trakcie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, jako bezpośrednią przyczynę wyprowadzenia się z domu i skorzystania z pomocy POIK wskazywała przemoc wobec siebie i dziesięcioletniego dziecka. Ostatecznie, sprawa zakończyła się postanowieniem Sądu o pozbawieniu osoby stosującej przemoc władzy rodzicielskiej.

Dyrektor POIK zapewniła, że w przyszłości w przypadku informacji o stosowaniu przemocy procedura NK będzie wszczynana.

(akta kontroli 26-37, 1296, 1549, 1620-1623)

W trakcie udzielania wsparcia sytuacja osoby / rodziny była na bieżąco (co kilka dni) weryfikowana. Pracownik odwiedzał klientów w hostelu, dokonywano wspólnej analizy aktualnej sytuacji. Z notatek służbowych wynika, iż podczas cyklicznych wizyt pracownik wspierał klienta poprzez pomoc w zakresie między innymi: propozycji ofert pracy, motywacji do aktywności w tym zakresie, wsparcia w załatwianiu formalności urzędowych, poszukiwania i udostępniania ofert najmu mieszkania, kierowania do właściwych instytucji.

Każdorazowo przy opuszczaniu hostelu osoba wskazywała adres, pod który się udaje. Z udostępnionej dokumentacji nie wynikało, aby przed opuszczeniem hostelu opracowywano ocenę sytuacji osoby pod kątem przygotowania do radzenia sobie w nowej sytuacji. Dyrektor PCPR zadeklarowała, że w przyszłości będzie praktykowana analiza sytuacji osoby opuszczającej hostel pod kątem przygotowania do radzenia sobie w nowej sytuacji życiowej.

(akta kontroli str. 26-30, 1114)

Analizowana dokumentacja potwierdziła tylko jeden przypadek współpracy POIK z innymi instytucjami na rzecz pomocy osobie potrzebującej. Dotyczyło to nastolatka, którego ojciec zgłosił autodestrukcyjne zachowania zagrażające jego zdrowiu. Po dokonaniu wstępnej diagnozy zorganizowano spotkanie interdyscyplinarne z udziałem specjalistów (pracownik socjalny, pedagog, psycholog) z instytucji: PPCR i OPS w Wolsztynie, Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, oraz szkoły, do której nastolatek uczęszczał. W trakcie spotkania dokonano pogłębionej diagnozy sytuacji i sformułowano wniosek do Sądu Rejonowego – III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny.

Odnosząc się do interdyscyplinarności udzielanego wsparcia Dyrektor PCPR wyjaśniła, że pomimo braku ewidencji takich form współpracy pracownik socjalny oraz specjalista ds. pracy z rodziną, omawiali z psychologiem najtrudniejsze sytuacje osób korzystających z pomocy POIK. Specjaliści wymieniali się doświadczeniami, z pracownikami OPS, kuratorami oraz Policją.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezapewnieniu osobom korzystającym ze wsparcia w ramach interwencji kryzysowej natychmiastowej pomocy psychologicznej;
2. Niewszczęciu procedury Niebieskie Karty w dwóch przypadkach tego wymagających.

OCENA CZĄSTKOWA

Ośrodek zapewniał wszystkim osobom, które trafiły tam z powodu przeżywanego kryzysu, natychmiastowe wsparcie socjalne. Pracownik socjalny oraz specjalista ds. pracy z rodziną, średnio po dwóch dniach od przybycia sporządzali kompleksową diagnozę w formie wywiadu środowiskowego lub w formie notatki opisującej sytuację danej osoby, przyczyny przeżywanego przez nią kryzysu i możliwości wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Wszyscy podopieczni byli motywowani do podejmowania działań mających przyczynić się do poprawy ich sytuacji życiowej. Oferowana przez pracowników POIK pomoc nie była jednak najczęściej odnotowywana w dokumentacji, co wpływało na rzetelność danych wykazywanych w sprawozdawczości (w zakresie rzeczywistej liczby osób korzystających z wsparcia).

W badanym obszarze stwierdzono ponadto powyżej wykazane nieprawidłowości.

OBSZAR

3. Ewaluacja jakości udzielonego wsparcia

Opis stanu
faktycznego

W POIK nie była dokonywana analiza sytuacji klientów po opuszczeniu hostelu, ani nie prowadzono ewaluacji jakości udzielanej pomocy.

Skuteczność udzielonego wsparcia oceniły osoby, które zakończyły już korzystanie z pomocy Ośrodka²⁹.

Według zdecydowanej większości respondentów – 78% specjaliści POIK właściwie dokonali analizy ich sytuacji i właściwie określili ich potrzeby.

Taka sama ilość ankietowanych wskazała, że dzięki otrzymanej pomocy lepiej radzi sobie z problemami, które były powodem wsparcia otrzymanego w POIK (tylko jedna osoba udzieliła odpowiedzi negatywnej).

Dla 72% pytanym pomoc otrzymana w POIK była zdecydowanie wystarczająca, dla czterech raczej wystarczająca, a jedna osoba stwierdziła, że uzyskana pomoc nie była dla niej wystarczająca.

Wyniki ankiety wskazują, że dzięki pomocy ośrodka aż 67% respondentów rozwiązało zgłoszony problem, w ocenie jednej osoby nie poradziła sobie ona z problemem.

Również 67% ankietowanych otrzymaną pomoc określiło jako zdecydowanie profesjonalną. Odnosząc się do wpływu otrzymanej pomocy na poprawę ogólnego samopoczucia – 67% odpowiadających stwierdziło że pomoc zdecydowanie pozytywnie wpłynęła na ich samopoczucie, pięć osób wyraziło pogląd, że raczej pozytywnie, jedna osoba była odmiennego zdania.

W przypadku zaistnienia określonej potrzeby – 72% ankietowanych zdecydowanie skorzystałoby z ponownej pomocy ośrodka, a pięć osób raczej zwróciłoby się o taką pomoc. Dla ośmiu pytanym osób najbardziej pomocna i skuteczna była specjalistyczna pomoc psychologiczna, a dla sześciu pomoc socjalna (w tym skierowania do odpowiedniej instytucji oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych). Pięciu ankietowanych wskazywało na pomoc w formie ogólnego wsparcia, trzy na pomoc prawną oraz na możliwość uczestnictwa w projekcie (w ramach którego oferowano szeroką gamę pomocy specjalistycznej: psychologicznej, logopedycznej, prawnej). Wymieniano również ogólną pomoc specjalistów, logopedę oraz mediację.

²⁹ Ankiety NIK skierowano do 30 osób. Uzyskano 18 odpowiedzi (60%).

W toku kontroli uzyskano zapewnienie Dyrektora POIK, że w przyszłości będzie praktykowana analiza sytuacji rodzin/ osób pod kątem przysposobienia do radzenia sobie po opuszczeniu hostelu.

Specjaliści POIK będą też współpracować z pracownikami OPS pomagającymi danej rodzinie, a także innymi instytucjami zaangażowanymi we wsparcie osób / rodzin korzystających w pomocy Ośrodka.

(akta kontroli 26-30, 1165-1166, 380-455)

OCENA CZĄSTKOWA

POIK nie prowadził działań monitorujących, ani też nie dokonywał ewaluacji jakości udzielanej pomocy. Zgodnie z wzorem dokumentacji potwierdzającej opuszczenie hostelu POIK, w teczkach klientów znajdowały się pisemne oświadczenia ze wskazaniem adresu, w którym osoba będzie przebywać po opuszczeniu Ośrodka. Działalność POIK i jakość świadczonych usług została wysoko oceniona w badaniu ankietowym przeprowadzonym wśród osoby korzystające z usług Ośrodka.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Zgodnie z art. 113c pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej zapewniająca całodobowe usługi nie może mieścić się w jednym budynku z placówką opiekuńczo-wychowawczą, natomiast zgodnie z art. 106 ust. 2a pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówka opiekuńczo wychowawcza nie może mieścić się na jednej nieruchomości gruntowej ani w jednym budynku z zapewniającą całodobową opiekę jednostką organizacyjną pomocy społecznej.

Biorąc pod uwagę powyższe uregulowania prawne, a także praktyczne aspekty funkcjonowania Domu Dziecka „DROGA” oraz POIK w tym samym budynku, należy kontynuować podjęte starania o dostosowaniu struktury PCPR (w ramach której funkcjonują ww. instytucje) do wymogów ustawowych.

Poza tym, mając na uwadze ustalenie rzeczywistej pracy wykonywanej przez specjalistów zatrudnionych w Ośrodku na rzecz podopiecznych, powinna zostać wdrożona zasada dokumentowania wszystkich działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania osób korzystających z pomocy POIK.

Wnioski

1. Kontynuowanie działań mających na celu zatrudnienie psychologa, a także zapewnienie osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej natychmiastowej pomocy psychologicznej;
2. Przestrzeganie obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie procedury Niebieskie Karty;
3. Zapewnienie rzetelności danych wykazywanych w sprawozdawczości MRIPS-03;
4. Zaktualizowanie planu ewakuacji osób z budynku PCPR.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61 b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienione zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 17 lutego 2020 r.

Marcin Kaczmarek
Starszy inspektor kontroli państwowej

Kontroler

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

p.o. DYREKTOR
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

podpis Dariusz Rogowski

Damian Zasada
Starszy inspektor kontroli państwowej

